

KOMITET BIOLOGII ROZRODU

Olsztyn 2012.08.07

WYDZIAŁ II

POLSKA AKADEMIA NAUK

Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowna Pani Marszałek !

Komitet Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk, skupiający 36 profesorów prowadzących badania z szeroko rozumianej biologii rozrodu, wybranych z grona specjalistów z różnych dziedzin i dyscyplin nauk medycznych, biologicznych, weterynaryjnych i rolniczych zwraca się do Sejmu Rzeczypospolitej Polski z gorącą prośbą i apelem o :

- ustanowienie polskich regulacji prawnych, które zapewniają możliwość stosowania pozaustrojowego zapłodnienia komórki jajowej i implantowania zarodka, jako jednej ze skutecznych metod leczenia niepłodności u ludzi oraz zapewnienia refundacji kosztów tego leczenia, szczególnie osobom o odpowiednio niskim stopniu zamożności
- pilną ratyfikację Konwencji Bioetycznej z Oviedo z 1997 r i wdrożenie dyrektywy Unii Europejskiej 2004/24/WE oraz dyrektyw technicznych odnoszących się do metod wspomaganego rozrodu oraz postępowania z komórkami rozrodczymi i zarodkami ludzkimi powstałymi w wyniku zapłodnienia pozaustrojowego człowieka.

Stanowisko Komitetu Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk uzasadniamy następująco:

1. Niezamierzona bezpłodność to nie tylko problem jednostek, ale także poważna kwestia społeczna i demograficzna. Bepłodność jest takim samym problemem medycznym jak każda choroba i wymaga leczenia metodami o udowodnionej skuteczności, w tym wszystkimi dostępnymi metodami oferowanymi przez metodę zapłodnienia pozaustrojowego. Ludziom dotkniętym tragedią bezdzietności należy udzielić jak najdalej idącej pomocy, która wykorzystuje do tego celu najnowsze osiągnięcia nauki. Pomoc ta jest społeczną powinnością leżącą w interesie zarówno społecznym jak i jednostkowego szczęścia człowieka. Państwo, czyli my wszyscy, nie możemy się od tej pomocy uchylać. Badania epidemiologiczne wskazują, że problem niepłodności narasta, zaś odsetek par małżeńskich dotkniętych nią wynosi ok. 15 %.

2. Zdobycze w biotechnologii rozrodu będące dorobkiem wielu pokoleń badaczy pozwalają obecnie skutecznie leczyć niepłodne pary zgodnie z procedurami medycznymi opartymi o dowody (Evidence Based Medicine). Rozród wspomagany medycznie stał się podstawową metodą leczenia. Metoda pozaustrojowego zapłodnienia z powodzeniem stosowana jest na wszystkich kontynentach, zarówno w bogatych jak i ubogich krajach. Na świecie dzięki tej metodzie urodziło się ponad 4,5 mln ludzi. W Polsce z metody pozaustrojowego zapłodnienia niepłodne pary korzystają od 25 lat, zaś na świat przyszło ok. 20 tysięcy dzieci.

3. Osiągnięcia te cieszą się ogromnym uznaniem na świecie i w kraju. W 2010 r Szwedzka Akademia Nauk przyznała prof. Robertowi Edwardsowi Nagrodę Nobla w uznaniu zasług w zakresie fizjologii zapłodnienia oraz leczenia niepłodności metodą pozaustrojowego zapłodnienia (tzw. zapłodnienie in vitro). W roku 2011 Prezes Rady Ministrów Donald Tusk wyróżnił Nagrodą Naukową Prezesa Rady Ministrów prof. dr hab. Mariana Szamatowicza z

Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, za pionierskie opracowanie i upowszechnienie w Polsce metody pozaustrojowego zapłodnienia w leczeniu niepłodności u ludzi.

4. Mrożenie ludzkich komórek rozrodczych oraz zarodków powinno być dozwolone i dostępne jako metoda uzupełniająca proces leczenia niepłodności. Każda płodna osoba powinna mieć też możliwość skorzystania z metod mrożenia w celu zabezpieczenia swojej płodności.

5. Istnieje pilna potrzeba powołania Polskiej Rady Bioetycznej oraz Krajowego Centrum do spraw Niezamierzonej Bezdziatności, które przejmie nadzór specjalistyczny zgodnie z zasadami dobrej praktyki medycznej, utworzy rejestr krajowy i zapewni wdrożenie systemów kontroli ich jakości.

6. Nie ulega wątpliwości, że leczenie niepłodności i jej skutków metodami rozrodu wspomaganego medycznie ma duże implikacje etyczne i wymaga regulacji prawnych. Jakakolwiek jednak forma dyskryminacji oraz ograniczanie dostępu do leczenia bezdziatności ze względu na poglądy czy status finansowy nie może mieć miejsca. Prawo krajowe powinno być w tym zakresie zgodne ze standardami międzynarodowymi, w szczególności z wiążącym Polskę prawem międzynarodowym i europejskim.

Mamy nadzieję, że nasz głos w sprawie tak ważnej dla społeczeństwa, a ciągle kontrowersyjnej i nieuregulowanej prawnie, przyczyni się do formalnego uchwalenia odpowiednich przepisów prawnych.

Z poważaniem

Prof. dr hab. Tomasz E. Janowski

Przewodniczący

Komitetu Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk